

מאורות אל העבר

יד כסלו ת"ח | 20/11/1657

שיבת היהודים לקצה הארץ (פטירת מנשה בן ישראל)

מנשה בן ישראל. ציור מאת רמברנדט - מקור לא ידוע, (ויקפדיה נחלת הכלל)

טלטולים וקשיים עברו על משפחת סואירו עד שהצליחה לצאת מתחום שלטונה של האינקוויזיציה ולהגיע להולנד החופשית. אב המשפחה מיהר לעבֵּר את שמו, וכך הפך מנואל די סואירו למנשה בן ישראל. הנער, שגילה מגיל צעיר כישרון רטורי מזהיר ושלט בעשר שפות, הפך למנהיג קהילה באמסטרדם, וזמן קצר לאחר מכן פתח את אחד מבתי הדפוס הראשונים בהולנד. הוא יצר קשר, בין השאר, עם הצייר רמברנדט, שאף צייר את דיוקנו. קשרי המסחר שלו חשפו אותו לשמועות בדבר התגלותם של עשרת השבטים. מנשה הנרעש ביקש לקיים את הנבואה, ולפיה תגיע הגאולה כאשר יתקיים הפסוק "וְהָפִיצְךָ ה' בְּכָל-הָעַמִּים...עַד-קֶצֶה הָאָרֶץ". לשיטתו, קצה הארץ הוא Angletere בצרפתית, כלומר אנגליה, שממנה גורשו היהודים מאות שנים קודם לכן. ספרו "מקווה ישראל", שבו קרא לשיבת היהודים לאנגליה, עורר הדים בבריטניה והוא הוזמן לשאת ולתת עם שליטיה. ההסכם שאפשר את שיבת היהודים לבריטניה הושג בפועל רק לאחר מותו בי"ד בכסלו ה'ת"ח (20.11.1657), אולם הוא תרם להישג זה את התרומה המשמעותית ביותר באמצעות קשריו וספריו.

מפת עולם

